

Länsstyrelsen i Jönköpings län
Skötselenheten

Remiss – Strategi för tillgänglighet till skyddade områden i Jönköpings län

Länsstyrelsens diarienummer 512-8814-2019

Kommunledningskontorets yttrande

Länsstyrelsen i Jönköpings län har tagit fram en strategi för tillgänglighet till skyddade områden i Jönköpings län. Strategin har skickats på remiss till Vaggeryds kommun som har möjlighet att lämna yttrande senast 20 januari 2020. Länsstyrelsen vill ha svar på följande frågor:

1. Är det relevant att i detta läge fokusera på de typer av tillgänglighet som finns upptagna i strategin? (med tillgänglighet menas framkomlighet, information och upplevelser)

Svar: Stycket ”Framkomlighet” är viktigt att fokusera på och texten är tydlig. Stycket ”Information och upplevelser med olika sinnen” är tydlig gällande informationsdelen men stycket kring upplevelser för olika sinnen känns mer oklart om vad som ska göras och vad som förväntas. Stycket om ”Begriplighet” är delvis ottydligt och många av beskrivningarna skulle kunna rymmas under stycket ”information”. Till exempel under punkt 2 så känns det som en omöjlig uppgift för Länsstyrelsen att snabbt på en websida kunna meddela om ett (favorit?) träd har blåst ner. I punkt 10 finns en olämplig formulering gällande att ”även om det troligtvis aldrig kommer att gå att få vissa normalstörda personer att hålla sin hund kopplad”. Det är oklart vilka personer som åsyftas samt att texten uppfattas som olämplig. Punkten bör strykas helt eller formuleras om.

2. Är urvalet av naturtyper och upplevelser intressanta?

Svar: Urvalet av naturtyper och upplevelser är brett och intressant. Dock verkar inte urvalet av naturtyper och upplevelser (sidan 7-9) stämma med naturtyperna i bilaga 1 reservatslistan. Det verkar som att ”Gammelskogar (barr)” i strategin har blivit granskog, tallskog och gammelskog i bilaga 1. Detta bör förklaras och förtydligas.

3. Finns det brister i hur poängsättningen av naturtyper och upplevelser gjorts? Observera att bedömningen ska göras utifrån en allmänintresserad besökares perspektiv.

Svar: Målklassningen för naturtyper och upplevelsevärden återfinns för varje område i bilaga 1 reservatslista. I strategin framgår på sidan 3 att ”Målklassningen ska också ta hänsyn till ett urval av naturtyper och upplevelser som bedöms representativa för länet eller som i övrigt anses allmänt intressanta eller relevanta ur naturreservatsperspektiv.” Det är dock oklart hur målklassningarna för natur- och upplevelse används och hur hänsyn tas till detta i arbete med strategin. Hattens naturreservat ligger inom Vaggeryds kommun vilket inte framgår på bilaga 1 reservatslista. Brokullens naturreservat är tillsammans med Uddebo naturreservat de enda områdena som inte klassas i någon upplevelse eller naturklass i bilaga 1. Är bedömningen att natur- och upplevelsevärden helt saknas i dessa områden? Gällande Gärhov storäng anser förvaltningen att upplevelsevärdet kultur bör läggas till.

4. Är resonemanget om geografisk fördelning och tillgänglighet med serviceresor adekvat?

Svar: Tanken kring att ha en bra geografisk fördelning av områden är viktigt. I strategin står att särskilt besöksvärda naturtyper och upplevelser bör finnas inom gångavstånd (ca 2 km) från kollektivtrafik och helst på cykelavstånd. Tanken är god men gynnar inte landsbygdskommuner som har dåligt med kollektivtrafik, särskilt naturområden. I de fall kollektivtrafik passerar kan det vara mycket sällan, särskilt helgdagar. Strategin bör därför inte fokusera alltför mycket på närheten till kollektivtrafik gällande den geografiska fördelningen eftersom det då riskerar att bli en geografisk snedfördelning.

5. Är målklasserna för besöksanpassning och tillgänglighet relevanta och lagom många?

Svar: Målklasserna för besöksanpassningen är fyra stycken. Målklasserna känns anpassade för en mindre kommun och är öppet skrivna, t ex ”bör” och ”förslagsvis” vilket kan vara bra. Angående målklasserna för tillgänglighet är det stor skillnad mellan de olika målklasserna A, B och C. Målklasserna för besöksanpassning är öppnare och friare till skillnad från målklasserna för tillgängligheten som är väldigt strikt. Till exempel är kraven för målklass A mycket låga för tillgängligheten medans det för målklass B krävs att det finns en toalett, vilket är ett mycket stort steg. Det vore önskvärt med 4 klasser även för tillgängligheten samt att det var mindre skillnad mellan klasserna. Risken med nuvarande skrivning är att många områden hamnar på målklass A och att inga åtgärder görs alls.

6. Är de detaljerade kriterierna för respektive målklass relevanta, tydliga och lagom omfattande? Behöver något ändras, strykas eller läggas till?

Svar: De detaljerade kriterierna för målklasserna är bra.

7. Vilka målklasser för besöksanpassning och tillgänglighet är lämpliga för de naturreservat som din organisation förvaltar? Hur ska dessa områden beaktas i Länsstyrelsens tillgänglighetsstrategi?

Svar: Vaggeryds kommun förvaltar Östermoskogen som finns med i bilaga 1. För Östermoskogen anser kommunledningskontoret samt tekniska kontoret att målklassen bör sättas till B istället för A. En högre målklassning av tillgängligheten i området hänger dock ihop med synpunkterna på fråga 5, gällande de strikta formuleringarna och kravet på toalett. Kommunledningskontoret anser att det är bra om alla skyddade områden samlas i samma dokument.

8. Finns det andra friluftsområden eller motsvarande som också borde tas med i strategin? Vilka områden i så fall, vem förvaltar dessa och vilka poäng och målklassning bör dessa områden då ha?

Svar: Vaggeryds kommun har i sitt arbete med att ta fram en grönstrukturplan för kommunen klassat naturområden (ej enbart skyddade områden) utifrån friluftslivets värden. Metoden som har använts är ”Kartlägga naturområden för friluftslivet”, en vägledning från Naturvårdsverket. Områdena klassas i 4 olika klasser (A-D) där A är mycket viktigt friluftsområde och D är Ej klassificerat friluftsområde. I Vaggeryds kommun klassades 21 av 101 områden som klass A. Bland de 21 A-områdena återfanns bland annat Gärhovs storäng, Östermoskogens naturreservat, Hattens naturreservat och Store mosse nationalpark. En samsyn och samarbete mellan tillgänglighetsstrategin och metoden för kartläggning av friluftsområden vore önskvärt särskilt eftersom Länsstyrelsen just nu uppmuntrar kommunerna att kartlägga friluftslivet i den egna kommunen enligt ovan nämnda metod. Det vore bra om tillgänglighetsstrategin bättre kopplade och synkade med den kartläggning som redan skett och håller på att ske i kommunerna.

Handläggare

Lina Larsson

Miljöstrateg, Kanslienheten